

SELETUSKIRI

Vabariigi Valitsuse korralduse „Üleriigilise leina väljakuulutamine ja Eesti lipu heiskamine leinalipuna“ eelnõu juurde

22. augustil 2026. aastal suri Eesti endine peaminister Siim Kallas. S. Kallas oli Eesti peaminister, välis- ja rahandusminister, Eesti Panga president, Euroopa Komisjoni asepresident ja mitmekordne Riigikogu liige. Ta oli üks Isemajandava Eesti ettepaneku autoreid, 1992. aasta rahareformi juhte ja Eesti Reformierakonna asutajaid. Tema tegevus mõjutas otseselt taastatud Eesti majanduskorralduse kujunemist ning Eesti liitumist Euroopa Liidu ja NATOga.

Vabariigi Valitsuse 25.08.2026. a korraldusega nr 139 „Matusetoimkonna moodustamine Siim Kallasele matuse korraldamiseks“ moodustati toimikond, mille ülesandeks on korraldada endisele peaministrile väärikas matus. Tavapärasteks riiklikeks austusavaldusteks on diplomaatilise korpuse ja välisesindajate kutsumine, matuserongkäik, avalik hüvastijätmine, riiklik mälestustseremoonia, kaitseväelised auavaldused ning üleriigilise leina väljakuulutamine ja leinalippude heiskamine. Eesti lipu seaduse § 12 sätestab, et üleriigilise leina tähistamiseks heisatakse Eesti lipp leinalipuna.

Koosmõjus Eesti lipu seaduse §-ga 12 ning Eesti lipu seaduse § 6 lõike 5 alusel kehtestab Vabariigi Valitsus riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele kohustuse heisata 29. augustil 2026. a Eesti lipp leinalipuna. Sama seaduse § 7 lõike 2 alusel heisatakse leinalipud hommikul kella 8.00-st kuni õhtul 21.00-ni. Leinalipuna on heisatud ka Eesti lipp Pika Hermannini tornis, Vabadussõja võidusamba jalamil, Tartu tähetornis jm avalikus ruumis. Kuna Eesti lipu seaduse alusel on igaühel vabadus heisata Eesti lipp, siis viimase austusavaldusena endise peaministri Siim Kallasele on leinalippu oodatud heiskama kõik teised.

Eesti lipuga koos heisatud Eesti maakondade, linnade, valdade, asutuste ja seltside lipud heisatakse samuti leinalipuna.

Tava kohaselt ei heisata Eesti lippe leinalipuna piiripunktis. Üleriigilisel leinapäeval asendatakse välisorganisatsioonide lipud Eesti lippudega. Samuti ei heisata leinalipuna Vabariigi Presidendi, kaitseväge juhataja ega kaitseministri lippu.

Leinalipp heisatakse lipumasti ilma musta lindita nii, et lipu alumine äär asuks masti keskel. Lipuvardaga leinalipu heiskamiseks kinnitatakse lipuvarda ülemisse otsa 50 mm laiune must lint (ca 330 mm pikk), mille mõlemad otsad ulatuvad lipu pikkust pidi kuni lipukanga alumise servani.

Korralduse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Riigikantselei sümboolikanõunik Gert Uihoaed (e-post gert.uihoaed@riigikantselei.ee, tel 693 5683) ja tugitegevuste osakonna nõunik Marlen Pruunlep (marlen.pruunlep@riigikantselei.ee).

Keit Kasemets
Riigisekretär